

“Intervenții sociale pentru desegregarea și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile în Zona Metropolitană Cluj, inclusiv a romilor defavorizați”, Pata-Cluj

Pata-Cluj este un proiect de intervenție socială care folosește o abordare integrată a incluziunii sociale. Scopul este să pregătească incluziunea socială a comunităților din Pata Rât și strada Cantonului, cel mai vulnerabil grup al Municipiului Cluj-Napoca și unul dintre grupurile vulnerabile ale Zonei Metropolitane Cluj.

Perioada de implementare: octombrie 2014 – august 2016, cu prelungire până în aprilie 2017 (în total 31 luni)

Bugetul total: 2 079 500 EUR , care urmează să fie extins cu încă 1 091 000 EUR pentru locuințe.

Cele mai importante rezultate așteptate:

- 100 de persoane care beneficiază de servicii de asistență socială;
- 100 de persoane care beneficiază de servicii juridice (ex. drepturi sociale, cazuri de violență domestică, divorț, trafic de persoane etc.);
- 100 de persoane care beneficiază de asistență psihologică și recuperare prin terapie;
- 50 de persoane care beneficiază de servicii de prevenirea abandonului școlar;
- 12 copii din Rampă înscriși la școală;
- 100 de copii care participă la activități extracurriculare (ex. sport, artă, educație);
- 50 de copii care beneficiază de masă;
- 70 de persoane care beneficiază de programul de educația “Șansa a doua”;
- 40 de adulți care beneficiază de certificarea competențelor;
- 40 de persoane care participă la training vocațional;
- 70 de persoane care vor fi angajate;
- 1 unitate de economie socială care va fi înființată;
- 20 de persoane care vor avea venituri ca urmare a implicării în desfășurarea activității unității de economie socială;
- Portofoliu de proiecte cu minimum 10 proiecte;
- Rețele instituționale create în domeniul securității, educației și asistenței sociale.

Obiectivele și activitățile proiectului

Obiectivul specific al proiectului este dezvoltarea capacității umane în comunitățile din zona Pata Rât în vederea incluziunii sociale și a desegregării teritoriale a zonei. Activitățile care se desfășoară în cadrul proiectului vizează: școlarizarea copiilor și prevenirea abandonului școlar; educația adulților, calificarea profesională și medierea locurilor de muncă; asistarea tuturor persoanelor din Pata Rât fără acte de identitate pentru obținerea

și/sau reînnoirea acestora; crearea de locuri de muncă prin înființarea unei unități de economie socială; înființarea unui centru de tineret pentru educația non-formală a tinerilor și desfășurarea de activități culturale; creșterea siguranței comunitare în zona Pata Rât; generarea de noi proiecte de dezvoltare inclusiv în domeniul locuirii și al dezvoltării economice în beneficiul comunităților marginalizate din Zona Metropolitană Cluj; sensibilizarea populației majoritare cu privire la discriminarea comunităților marginalizate.

După primele 7 luni de implementare rezultatele proiectului sunt:

1. Alcătuirea echipei de proiect: octombrie 2014-aprilie 2015

Procesul de selecție și recrutare a personalului proiectului a avut loc în perioada octombrie – decembrie 2014. În această perioadă au fost angajați membrii echipei de management și echipele de implementare care răspund de asistență la nivel individual, familial și comunitar în domeniul educației, asistenței sociale, securității comunitare, integrării pe piața muncii, culturii și tineretului.

2. Formarea și supervizarea echipei de proiect

Echipa de proiect a beneficiat de formări specifice în domeniul violenței structurale și a practicilor restaurative, formări prin care a fost constituit atât cadrul conceptual al proiectului cât și importante aspecte metodologice care stau la baza intervențiilor sociale care se realizează în cadrul proiectului. Pe baza formărilor profesionale, a supervizării permanente și a analizei constante a experiențelor muncii de teren, va fi realizat un material metodologic cu scopul de a servi inițiativelor similare viitoare.

3. Achiziții

A fost început procesul de achiziție pentru trei mașini care vor deservi beneficiarii proiectului. Astfel, sunt în curs de achiziționare două mașini cu 7 locuri, o mașină cu tracțiune integrală și un microbuz. Având în vedere ofertele depuse până în prezent, mașinile care se vor achiziționa vor fi, cel mai probabil, marca Dacia. Mașina cu tracțiune integrală este indispensabilă pentru transportul zilnic la școală al copiilor din rampa de gunoi, iar celelate două mașini cu câte 7 locuri vor fi folosite pentru transportarea beneficiarilor la instituții (ex. pentru eliberarea actelor de identitate într-o altă localitate decât Cluj etc.) și desfășurarea activităților din cadrul proiectului, la nevoie. Procedura de achiziție urmează să fie finalizată în cursul lunii iulie.

4. Facilitare comunitară și instituțională

Se lucrează în paralel atât la nivel comunitar, la împuternicirea comunităților în ceea ce privește reprezentarea intereselor lor în relație cu autoritățile și instituțiile, cât și la nivel instituțional, prin sprijinirea dezvoltării rețelelor instituționale care să fie mai capabile să răspundă la nevoile complexe ale comunităților extrem de marginalizate, cum sunt cele din Pata Rât.

5. Acces la drepturile sociale

S-a creat o bază de date care conține informațiile relevante despre membrii comunitățilorcu privire nevoile lor legate de documentele de identitate, nivelul de școlarizare, numărul membrilor de familie, loc de muncă, nevoia de ocupare, etc. În prezent aceasta conține date despre 150 persoane adulte și 800 copii. Până în prezent au fost finalizate demersurile pentru obținerea actelor de identitate pentru 50 persoane.

6. Asistență familială

În colaborare cu Direcția de Asistență Socială și Medicală, managerii de caz din proiect au realizat evaluări complexe privind nevoile și resursele familiilor și oferă asistență pe baza unui plan de intervenție pentru 54 familii. Planurile de intervenție se referă la susținerea familiilor și împuternicirea lor pentru a-și înscrie și susține copiii la școală, în vederea căutării de locuri de muncă și îmbunătățirea situației financiare a familiilor, întărirea capacităților părintești, etc. Până în prezent au primit asistență juridică și consiliere (cazuri de divorț, custodie, drepturi sociale, etc.) 42 persoane.

7. Securitate comunitară

A fost semnat un acord de parteneriat cu Inspectoratul Județean de Poliție Cluj prin care este stipulat cadrul de colaborare între proiectul Pata-Cluj și Inspectoratul de Poliție pentru realizarea și implementarea unui plan de siguranță comunitară la Pata Rât. 5 polițiști și 15 asistenți sociali din cadrul Direcției de Asistență Socială și Medicală au fost formați în domeniul violenței structurale.

8. Educație

În anul școlar 2014-2015 14 copii și familiile lor care stau în rampa de deșeu au fost sprijiniți în procesul de participare școlară. Au fost organizate resursele și coordonarea ajutorului privind prezența zilnică la școală. Programul zilnic este:

- 5.15 a.m. trezirea părinților și a copiilor;
- 5.45 a.m. transportarea copiilor de pe groapa de gunoi la unitatea mobilă;
- 5.45-6.45 a.m. spălarea copiilor și schimbarea hainelor;
- 6.45-7.15 a.m. micul dejun;
- 7.15 a.m. însoțirea copiilor la școală de către angajați ai ADI;
- 7.15-8.15 a.m. curățarea unității mobile;
- 11.00-12.00 a.m. plecarea spre școli în așteptarea copiilor să iasă de la ore;
- 13.00-15.30 p.m. primirea copiilor la unitatea mobilă, odihnă, prânz, facerea temelor;
- 15.30-16.30 p.m. însoțirea copiilor înapoi acasă.

Vizite regulate sunt făcute la familii cu scopul de a oferi feedback părinților referitor la activitățile de la școală, performanțe și cu scopul de a aduna informații despre situația familială, nevoi. În cadrul programului de după masă copiii sunt asistați și consiliați de un psihopedagog.

În anul școlar 2015-2016 vor fi înscriși 16 copii care au fost identificați de către managerii de caz ca fiind de vârstă adecvată pentru începerea educației formale. 30 copii

și tineri sunt înscriși la activități educative care au menirea de a pregăti participarea lor în programul educațional de tip "A doua șansă". Activitățile vor începe la începutul lui iulie.

9. Dezvoltare de proiecte

Au fost făcute vizite în comunitățile locale din inelul 1 al Zonei Metropolitane Cluj, unde au fost prezentate oportunitățile viitoare de finanțare și unde a fost oferită asistență pentru proiecte viitoare. Doi primari au manifestat deja interes pentru colaborare.

Pentru a asigura sustenabilitatea desegregării și a incluziunii sociale, demersuri începute de acest proiect, se va propune Primăriei Cluj-Napoca ca procesului de dezvoltare comunitară pentru zona Pata Rât să fie realizat cu responsabilitatea comunității (community led local development). Se preconizează că programul va fi lansat în cadrul Programului Operațional Regional, de îndată ce acesta va fi aprobat de către Comisia Europeană. Acest demers este corelat cu inițiativele Agenției de Dezvoltare Nord-Vest, Biroul Coordonatorului Polului de Creștere care în prezent realizează Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Cluj.

10. Locuire

Întrucât nevoia de locuințe sociale pentru comunitățile din Pata Rât este una acută, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Cluj a trimis finanțatorului, Oficiul Mecanismului Financiar Norvegian, o propunere pentru extinderea proiectului "Intervenții sociale pentru desegregarea și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile din Zona Metropolitană Cluj, inclusiv ale comunităților de romi marginalizate" cu o componentă de locuințe sociale și a cerut finanțatorului mărirea bugetului alocat inițial cu un supliment dedicat construirii de locuințe sociale. Ca urmare a răspunsului favorabil primit din partea Operatorului de Fonduri și a finanțatorului această componentă de locuire socială va fi implementată după amendarea contractului de finanțare, cel mai probabil în perioada august 2015 - aprilie 2017, având un buget de 1 091 000 EUR.

Întrucât proiectul este derulat într-un context complex și sensibil, criteriile de atribuire a acestor locuințe, evaluării și selectării beneficiarilor necesită mare atenție, astfel că această sarcină va fi îndeplinită de un grup de experți independenți care vor trebui să interacționeze direct cu comunitatea. În ceea ce privește administrarea noilor locuințe sociale, acestea vor fi proprietatea promotorului de proiect și vor fi administrate de acesta.

Locuințele sociale vor fi construite de către Habitat pentru Umanitate, unul dintre partenerii proiectului Pata-Cluj, împreună cu membrii comunității și cu voluntari. Pentru a evita formarea de noi zone de tip ghetou în oraș, proiectul prevede construcția acestor locuințe pe patru parcele de teren în patru zone diferite ale municipiului Cluj-Napoca și ale zonei metropolitane. Zonele vor fi alese astfel încât să aibă acces la transportul public și toate utilitățile necesare. Imobilele care vor fi construite vor avea, cel mai probabil, câte 8 apartamente.

11. Cultură

Call-ul pentru cultură, este pregătit și urmează a fi lansat conform calendarului. Acesta vine în continuarea unor manifestări culturale și activități independente și în urma unor propuneri de activități identificate în timpul consultărilor cu comunitatea care au avut loc în

luna martie. Activitățile propuse și ordinea în care au fost preferate de membrii comunității sunt: dansul tradițional și teatru, desen, gătit, filme, muzică, balet, schimburi culturale cu majoritatea, haine tradiționale și meșteșuguri.

Astfel, pentru a răspunde cerințelor comunității a fost organizat un prim eveniment cu dansuri tradiționale în 8 aprilie, cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor. Pentru pregătirea acestuia a fost identificat un antrenor de dans din comunitatea Cantonului care a pregătit 17 copii și tineri din Pata Rât, iar dansatorii au fost echipați cu haine de scenă și pantofi corespunzători. Evenimentul a avut loc la Cantina Primăriei din Someșeni. 20 de membri din comunitate au fost activ implicați în desfășurarea programului cultural. Un auditoriu de aproximativ 200 de persoane din Pata Rât și membrii echipei extinse a proiectului au participat la eveniment.

A doua manifestare culturală a constat în două sesiuni de ateliere de desen și pictură pentru copii organizate în preajma zilei de 1 iunie. În cele două zile de activități de la sfârșitul lunii mai aproximativ 90 de copii au pictat și desenat cu doi tineri artiști clujeni. În luna iunie au avut loc două acțiuni culturale la noua locație a Unității Mobile sub forma a două sesiuni fulger de desing și creație de mobilier urban din boxpaleți. În cele două zile de bricolaj, aproximativ 50 de persoane au contribuit la crearea unui umbrar de 40 mp, a 10 canapele și 5 mese.

12. Centrul de tineret (Transit Youth Center)

Proiectul prevede construcția unui centru de tineret în care se vor desfășura activități care să sprijine și să susțină incluziunea socială a comunităților din Pata Rât. A fost identificat un teren care corespunde tuturor cerințelor, construcția centrului pe acest teren fiind programată să înceapă cel mai devreme în noiembrie 2015, cel târziu în februarie 2016.

13. Ocupare

Obiectivele principale ale componentei de ocupare sunt: oferirea unor serviciilor de informare, consiliere și orientare profesională, formare profesională și mediere a muncii pentru persoanele din comunitățile din Pata Rât. Până în acest moment echipa de ocupare a realizat o bază de date cu 59 de persoane din comunitate aflate în căutarea unui loc de muncă, dintre care 24 de persoane (11 bărbați și 13 femei) din comunitățile Dallas și Cantonului au beneficiat de serviciile de informare, consiliere și orientare profesională.

Echipa a creat și o bază de date a firmelor care au locuri de muncă vacante și la care au fost depuse 59 de CV-uri. Totodată au fost identificate nevoile comunității și pentru urmarea unor cursuri de formare profesională. Au fost identificați și contactați trei furnizori de formare profesională care oferă cursuri gratuite acestor persoane. Persoanele din comunitate sunt informate în permanență de existența cursurilor de formare profesională care sunt afișate la Unitatea Mobilă din comunitate în vederea facilitării accesului membrilor comunităților interesați la informații.